

John RECHY – Město noci (úryvek)

Mařa 2000 (přeložila Kamila Lederová)

Jižní Kalifornie, která má tvar trochu podobný rakvi, je obří sanatorium s květinami, kam se lidé přicházejí léčit ze života, tím či oním způsobem.... Je to poslední zastávka před tím, než se slunce vzdá, ponoří se do černočerného oceánu a snese se noc – která je zde obyčejně bezhvězdá.

A přesto, že brzy zjistíte, že jste stále ještě oddělení od Oblohy, uvěznění tady dole pokrývákou smogu a oparu, které vás oddělují od Nebes, pořád je tu dost slunce, dokonce i v zimě – což je důležité – aby vás opálilo do zdravé zlaté... a palmy se hrbí, jako by krčily rameny s gestem ‚a co má být‘... zelená tráva... krásně chladivé večery, které jsou požehnáním po palčivých odpoledních.

A květiny...

Růže, růže!

Oranžové a žluté máky jako právě zažehnuté sirky prskají ve lehkém větru. Ptáci z ráje s dlouhými špičatými zobáky; modré a fialové vlčí boby; stromy juka s neuvěřitelnými trsy květů vztyčenými jako pochodně – podél dlouhých, dlouhatánských řad falických palem s ochlupením vyšisovaným od slunce...

Všude!

A koberce a kytky dokonce i na místech, která ohraničují hysterickou dálnici, na které auta šíleně závodí ve vířivých půlkruzích – dálnice Harbor narazí na dálnici do Santa Any, potom do dálnice na Hollywood, a když doprava opadne, sviští auta v dlouhých řadách v protisměru jako studené ocelové armády, které vyrazily pro Krev, a to opakující se ššššššš zní jako zvuk neklidného rozbouřeného moře a auta se vinou sem a tam, spěchají nikam, někam...

Kamkoli!

A podál pobřeží se donekonečna táhnou pláže.

Můžete tu shnít a ani to neucítíte.

Ale to všechno uvidím a uvědomím si později.

Teď jsem na stanici Greyhoundu uprostřed Times Square západního pobřeží, v oblasti kolem losangeleských Main Street, Spring Street, Broadway, Hill Street– asi mezi Čtvrtou a Sedmou ulicí.

(Z El Pasa – s vědomím, že mé putování právě začíná – jsem se vrátil do New Yorku. Znovu do té sexuální anarchie.... V rozmezí asi jednoho měsíce jsem žil na Šestnácté východní, potom na Sedmdesáté a konečně v domě v Riverside Drive, ve vile přeměněné na pokoje k pronájmu: Z velikého okna byl výhled na stromy podél pruhu parku – a šedivou řeku za ním – a jak tyhle stromy opadávaly a s povzdechem se vzdávaly svých listů, věděl jsem, že jsem svůj New York vyčerpal. Musím si najít jiné město.)

Teď kráčím po losangeleské Main. Jukeboxy vřeští na uvítanou. Podél ulice se táhnou omšelé bary – kina, kde dávají tři filmy v kuse, varieté, obchody s vojenským a námořnickým zbožím; podél ulice barevná světla: pasáže, krámky s časopisy, ve kterých jsou na prodej stovky fotek s nedosažitelnými, nedotknutelnými, nohatými, oslnivými, prsatými ženami v průhledném černém spodním prádle, rozpálené stánky čističů bot, bistra... ve vzduchu hnilobný odér cibule a laciného mastného jídla.

Okamžitě si všimnu poflakujících se mladíků, kterými jsou tato místa posetá: motorkáři bez motorek, kovbojové bez koní, dezertěři nebo vojáci na opuštětku... A vím, že už chvilku po příjezdu jsem v horkém, ale smogovém slunci našel prodloužení světa, který jsem právě opustil.

Když stojím na rohu Šesté a Main, přitochí se ke mně mladý, jako holka vypadající černoch s kulatýma očima: „Zlato,“ řekne – přesně tak a pronikavě nahlas, „vypadáš, jako bys právě přijel. Jestli nemáš, kde hlavu složit, mám fakt prima bejvák...“ Jen na ni zírám. „Co je, bejby,“ řekne, „netvař se tak překvapeně – *tohle* je L.A.! – a díky bohu za to! I buzničky jako já tu mají určitý práva!... No,“ povzdechne, „myslím, že se chceš nejdřív trochu rozkoukat. Tak ti jen dám svůj telefon.“ Podala mi vizitku se svým jménem, telefonním číslem a adresou: Umělecky vyrytou. „Jen mi brkni – kdykoli!“ dodala.

A pak ta černá buznička odpplula, ostře se otočila a zahlédla jiného mladíka s malým kufříkem. Slyšel jsem ji, jak stejně pronikavě nahlas říká: „Miláčku, vypadáš, jako bys právě přijel a já –...“

Otočím tu vyrytou vizitku a tam je inkoustem napsáno: VÍTEJ V LOS ANGELES!

Vstoupím do baru na rohu vedle zastavárny. HARRY'S BAR.... Je to dlouhý bar se zadní stěnou vyloženou obviňujícími zrcadly. Díky plátnu, zavěšenému od stropu ze stěny na stěnu, vypadá bar jako prodloužený cirkusový stan....

Přesto, že je ještě brzo odpoledne, je tu plno lidí. Okamžitě mi dojde, že je to bar pro prostitutky. Za barem kmitá sem a tam mladý teplý číšník a dělá samá rozmáchnutá ptačí gesta. Zákazníci hází okem po týpcích, kteří se líně postávají u baru, u jukeboxu nebo se opírají o kóje.

Sednu si na bar a objedná si točené pivo. Tetelící se barman na mě mrkne. VÍTEJ! vyzařuje mu z očí.... A muž vedle mě řekne: „Neměl bys utrácet svoje peníze.“ Slova mu splývají, je hodně opilý. Přisune mi moje peníze zpátky a místo nich položí na pult vlastní dolarovku. „Copiješ?“ zeptá se mě. Přejdu z točeného piva na bourbon.

Je to štíhlý muž, ještě ani ne ve středních letech – dobře oblečený – nicméně v dost nalitém stavu a šaty má trochu pomačkané. Není zženštlý, ale podle pohledu, kterým mě odhaduje, poznám, že je to zákazník. Sedím tam vedle něho několik dlouhých minut a on neříká nic. Myslím si, že ztratil zájem. Jdu na záchod skrz létací dveře. Dusím se pachem moči a dezinfekce. Na zemi jsou kaluže špinavé vody. Nad pruhovanými mušlemi jsou primitivní sprosté obrázky a vyskakují na vás prosebné vzkazy. Někdo se zářivě popsal co do věku, vzhledu a velikosti. Pod tím sebeoslavným popisem někdo další připsal: „Ano, ale seš z dobré rodiny?“ Někdo jiný naškrábal poznámku - seriál: „Candy je buznička.“ „Ne, není.“ „Jojo, jsem...“ A na zdi tlustým, vyřvávajícím písmem:

NA POČÁTKU BŮH STVOŘIL TEPLOUŠE A TI VYTVOŘILI MUŽE

Na záchod vejde ten opilý muž. „Seš švorc?“ zeptá se mě prudce. Nebyl jsem; odpověděl jsem, že ano. „Chceš jít se mnou?“ zeptal se.

Opouštíme bar – barman za námi volá: „Mějte se hezky!“... Venku zahrneme doleva a projdeme kolem varieté s mučivými obrázky vyžralých žen s obrovskými prsama. Vejdeme do hotelu vedle.

Jako krysa vypadající muž s doutníkem k nám sotva vzhledne, otevře starou pokecanou knihu hostů a my do ní načmáráme vymyšlená jména. „Tři dolary,“ řekne muž za pultem. Chlap, se kterým jsem přišel, otevře peněženku. Vypadávají z ní bankovky. Odpočítá tři. Muž za pultem řekne: „Pokoj je otevřený, můžete ho zamknout zevnitř.“ Nedá nám klíč.... Jdeme nahoru po dlouhém, reptajícím schodišti. V chodbě jsou jedny dveře pootevřené, na posteli sedí sám mladý muž v kraťasech a škrábe se na vnitřní straně stehna. Postupujeme dál podál labyrintu.... ztracených.... pokojů, než dojdeme k tomu našemu. Uvnitř je skoro holá místnost. Místo popelníku je plechovka. Žádné ručníky. Stěny jsou umaštěné a upocená tapeta se loupe v malomocných cárech, které na vás útočí, jako v hrozivých nočních mûrách z dětství - žádné rolety. Nad okny neutěšeně visí

papírové závěsy s potrhanými okraji jako čelisti: pokoj je přesycený krátkou, opakovanou osamělostí, která ji během dne a noci naplňuje. Postel je ještě zvalená – jako by se někdo jen v rychlosti pokusil ji ustlat po předchozích obyvatelích.

Ten muž se skoro potácí. „Tady ‘sou peníze.“ říká a znovu otevírá peněženku.

„Okradeš mě, chlapče?“ zeptá se mě najednou.

Pak se opile zazubí. „Sakra,“ říká, „mně je to u prdele – stane se – stalo se to – mockrát.... Mě je to u prdele.“ Jeho pohled na chvíli vystřízliví. Jeho oči, které jsou neuvěřitelně hluboké a neuvěřitelně smutné, se na mě prosebně dívají. „Okradeš mě?“

Přemýšlím: On chce, abych ho okradl, proto sem se mnou nahoru přišel, prosí mě, abych ho okradl.... Cítím náhlou vlnu vzrušení – jako by mě někdo zkoušel. Neúplně si zasune peněženku do zadní kapsy.

Po několika hektických momentech, během kterých jsem se ani nesvlékl, ale jen tak jsem ležel na posteli a on mě osahával, vzdychne: „Uch!“ – a zavře oči. Otočí se na břicho a vypadá, že odpadl. Jeho peněženka skoro vypadává. Se vzrušením, které je skoro sexuální, se pro ni natáhnu. Vyklouzne snadno. On se ani nepohnul.... Stojím nad postelí a upřeně, velmi dlouho se na něj dívám, vrývám si tu scénu do paměti a cítím tu samou výbušnou směs viny a osvobození, kterou jsem ucítil, když jsem byl poprvé u pana Kinga. Slyším toho muže, jak skoro vzlyká: „Okradeš mě?“

Monotónní rytmus z jukeboxu venku neustále vniká do pokoje.

Vrátím peníze, které jsem mu právě vytáhl z peněženky. Položím ji – nedotčenou – vedle něho. A vyjdu ven, kolem muže na recepci, který nezúčastněně vzhlédne.

Venku v zatuchlém vzduchu stojím a dívám se na tu karnevalovou ulici. Skrz našedivělý opar smogového odpoledne teple, ale slabě svítí slunce – velikánské, krátkozraké oko Nebes....

Nějakým způsobem – jsem věděl – že jsem v tom pokoji před chvílí – zradil ten svět, který jsem hledal.

O několik minut později jsem byl na Pershing Square.